

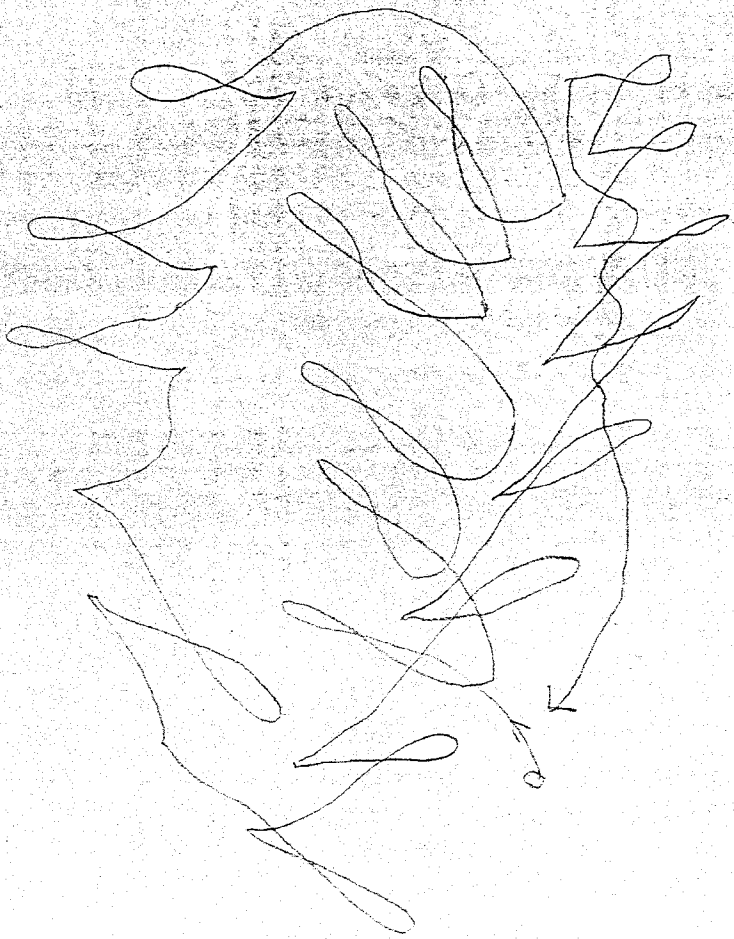
(Per. Tod. u. das Mädchen)

1844

Andante con moto.

Das ist mein drittes
 auf Wied & folgenden
 eingeriffet; die
 Formen können natürlich
 sehr vielfach
 werden, wenn
 dann kommt man
 nach der Wiedholung
 von weiter, wenn
 man so fortfährt,
 wie es die Zeichnung
 immer ergibt

30

Wied.

Grünes Kleid, rotes Schloß

1174

19. Nov. 1924.

- človek dôstojnej staroby a minulosti - ako zástanca starého a minulého, čo v sebe nesie smrť, a je stále nejaký spojený s tajomstvom a mocnosťami smrti.
- smrtiaci nápoj
- nositeľa otcovských síl, pričom máme stále na pamäti duchovnú súvislosť otca a smrti
- Otec má rád svojho syna a dal mu všetko do ruky – vraví sa v Jánovom evanjeliu – moc zákona minulého má raz úplne prejsť ma mladú budúcnosť nesúcu vôľu v ja“
- Predtucha skameňujúcej katastrofy,
- tóninu smrti a smrteľného ustrnutia.
- hrobovitosť, strašidelnosť

Charakteristika podľa niektorých skladateľov:

Závažná, vážna, prísna, slávnostná, jednoduchá, prostá, kludná ale veľkolepá, zamrznutá, spokojná, smeruje k duchovnosti a k duševnému pokoji, tmavá, zamračená, šerá, temná, veľmi smutná, povie preto sa to tak stalo, netreba riešiť, starodávna, ťažkopádnosť, ťažká, žiadne, nič okolo toho – nie je čo vysvetľovať je to tak a hotovo, nechce ustúpiť, románsky sloh

Skladby:

A.Bruckner - 9. symfónia

J.S.Bach - Koncerty d mol

J.S.Bach - Prelúdium d mol - Dobre temperovaného klavíra

W.A.Mozart - opera Don Giovanni - predohra

- spev kamenného host'a

L.van Beethoven - Klavírna sonáta d mol

F.Schubert - sláčikové kvarteto „Smrť a dievča“

F.Chopin - Balada F dur – striedanie F dur a d mol

F.Chopin - pieseň „Kráľ elfov“

F.Chopin - Prelúdium d mol.

G.Verdi - záver Aidy

L.van Beethoven - 9.symfónia.

A.Bruckner - 9.symfónia“.

R.Wagner - Blúdiaci Holanďan – predohra

R.Wagner – Lohengrin - pri výzve ku božskému súdu v 1.dejstve

R.Wagner - záver 2.dejstva Tristana a Izoldy, motívy kráľa Marka

R.Wagner - Zlato Rýna – motív obrov

R.Wagner - začiatok Valkýry

- na konci 2.dejstva

R.Wagner - Siegfried - niekoľkokrát pri speve Siegfrieda

R.Wagner – Parsifal - 3.dejstvo

A.Boito – Mefistofeles - Margerita vo väzení

Es dur

Tóny: es, f, g, as, b, c, d, es

Predznamenanie: 3b

Znamenie: Kozorožec

Planéta: Saturn

Farba: fialová, zelená, broskyňové kvety, inkarnát, najľahšia ružová

Paralelná tónina: c mol

Enharmonická tónina: Dis dur

Rovnomenná tónina: es mol

Subdominantná tónina: As dur

Dominantná tónina: B dur

Charakter: konfrontácia myšlienky so svetom, duchovný človek

Živel: znenie, zvuk

Znaky: tma, vzadu, astrálne, vôľa

Duševná charakteristika:

- Zimný slnovrat, zodpovedajúci najhlbšiemu bodu kruhu tónin, dolné miesto obratu, najhlbšia tónina, ale zároveň opätovne sa obracia nahor ku svetlu.
- Silný, pozitívny, energický, bojový charakter, charakter heroickosti.
- Tónina bojujúceho hrdinu.
- **Vianočná tónina**, vianočný jasot, vianočná radosť zo znovuzrodenia svetla, noc je pri konci.
- Doba, keď je svetlo najviac stemnené, žiari duchovné slnko najjemnejšie. Toto sa nazývalo v starých mystériách „zrenie slnka v polnoci“ – má svoj hudobný výraz v tejto tónine.
- Lúče slnka zaháňajú noc.
- Charakter slávnostnosti, zasvätenosti naplnenej svetlom.
- **Tónina slávnosti, slávnostná tónina.**
- Es dur stojí na najhlbšom, najnižšom mieste tóninového kruhu, vyniká však, ako durová tónina, vzpruhou charakteristickou pre všetko durové súcno, ba dokonca táto vzpruha, toto nahor usilujúce vyniká zvlášť silne pri Es dur.
- Hrdinský zápas, celý svet vzrušujúci rozvoj heroickej bytosti.
- Lúč svetla nádeje, vykúpenia
- Najhlbšie Es dur, ale to v sebe nesie už niečo nahor usilujúceho a v tom okamžiku v sebe vyjasnenie.
- Odvážne, mužné, bojovné rozhodnutie.
- Túžba po slobode, keď sa niekto postaví do sporu, nech je to aj za cenu smrti alebo zániku – úplne heroický okamih.
- Ušľachtilý zápas k duchovnu a umeleckosti.
- Pociťuje sa ako slávnostná tónina.
- Odvážnom rozhodnutie povstať z hĺbky svojho pádu.
- Nesie v sebe obrat nahor - **svetelná tónina, ktorá opäť vedie nahor z hĺbky priepasti.**
- Volanie Boha svojho pána, aby bol prítomný v boji. Je tu zvláštna nosnosť, smer pohľadu zdola nahor z pozemskosti ku vyššiemu svetu.
- Cirkevne kultová slávnosť, ktorá nás necháva pozdvihnúť pohľad z hĺbky pozemskosti nahor.
- Prahĺbka všetkých vecí, éterný praprúd jasného prazačiatku.
- Úplný pokoj, ktorý je možný jedine z kľudnej hĺbky Es dur.
- Vykonanie hrdinského skutku.
- Prebojovanie sa nahor vlastnou silou je silná výrazová oblasť tóniny Es dur.

- Spomienková slávnosť hrdinskej veľkosti padlých v „jasot hrdinov“, ktorý má potom vrchol v Es dur.
- Minulosť sveta, niekdajšia zeleň, jasan sveta, v ľudskom vedomí minulosti - kedysi kvitnúci život. Spev o svetovom jasane.
- Heroické Es dur - hrdinský motív, tonálna veľkosť a význam.
- Výraz zdvihnutia z hĺbky a z poníženia.
- Es dur je na hranici spánku a bdenia, ale predsa už tam, kde dochádza k prvému prebudeniu, nádherný sen.
- Es dur je prebúdajúce zo spánku.
- Príchod inšpirácie
- Pochvalná pieseň.
- Vytriezvenie z extázy, prebudenie z tohoto stavu.
- Veľkonočný výraz prebudenie, precitnutia
- Vo vlastnom mysterijnom zmysle - **tónina uvádzajúca mysterijné dianie.**

Charakteristika podľa niektorých skladateľov:

Patetická, prvotná, závažná, úprimnosť, otvorenosť, láska, milota, milosrdenstvo, dialóg s Bohom, trojrozmernosť, tri znamenia, Slávnostná, majestátna, veľkolepá, rozširujúca, oslnivá, pohyb do šírky, centrum pre rozvoj ďalších ciest, hrdá tónina, pýši sa, „nech sa páči vaša jasnosť“, šľachtickosť.

Skladby:

L.van Beethoven – Eroica

L.van Beethoven – Minore Es dur

J.S.Bach- Prelúdium Es dur v druhej časti Dobre temperovaného klavíra

W.A.Mozart - koniec „Čarovnej flauty
- predohra

W.A.Mozart - Symfónia Es dur

R.Wagner - Tanhäuser –oslavná pieseň Venuše v druhej časti

R.Wagner – Lohengrin - 1.dejstvo – Kráľova modlitba

- *Elsin svadobný pochod ku chrámu v 2.dejstve –*

R.Wagner – Zlato Rýna – predohra

R.Wagner „Súmrak Bohov“ – miesta v opere, kde Siegfried vykonáva hrdinské skutky.

R.Wagner - Majstri speváci Norimberský - Stolzing pri prvom svojom vstupe

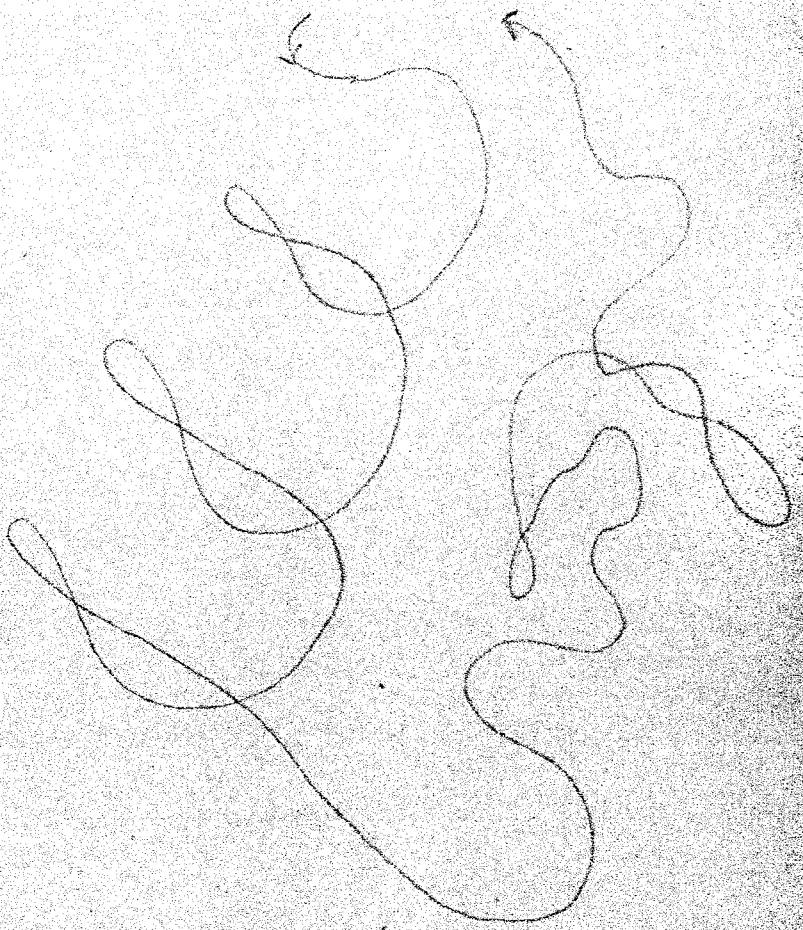
R.Wagner – Parsifal –začiatok 3.dejstva

Forma R.Steiner - L.van Beethoven - Minore 3.veta zo sonáty č.4 Es dur - op.7

1107

Handwritten notes in German: "Handwritten from Steiner to the III. Sonata von Beethoven No. 4 in"

Handwritten notes: "(from Steiner) Steiner 1923 Amadeus"

Beethoven, L. van - Minore, 3. Satz aus der Sonate Nr. 4, Es-Dur - Op. 7 (Angaben S. XXVIII)

MINORE

First system of musical notation, measures 1-4. Treble and bass staves. Dynamics include *pp* and *f*. Triplet markings are present.

Second system of musical notation, measures 5-8. Treble and bass staves. Dynamics include *f*.

Third system of musical notation, measures 9-12. Treble and bass staves. Dynamics include *p*, *decresc.*, and *pp*. A key signature change to one flat is indicated at the end of the system.

54

Fourth system of musical notation, measures 13-16. Treble and bass staves. Dynamics include *p* and *f*. Triplet markings are present.

Fifth system of musical notation, measures 17-20. Treble and bass staves. Dynamics include *fp* and *f*.

Sixth system of musical notation, measures 21-24. Treble and bass staves. Dynamics include *p* and *f*.

Seventh system of musical notation, measures 25-28. Treble and bass staves. Dynamics include *fp* and *f*.

Eighth system of musical notation, measures 29-32. Treble and bass staves. Dynamics include *ff* and *pp*.

Ninth system of musical notation, measures 33-36. Treble and bass staves. Tempo marking *Allegro* is present.

es mol

Tóny: es, f, ges, as, b, ces, des, es

Predznamenanie: 6b

Znamenie: Váhy

Planéta: Venuša

Farba: oranžovožltá, ostrá modrá, fialová

Spoluhláska: C, Ch, J

Paralelné tóniny: Fis dur, Ges dur

Enharmonické stupnice: dis mol

Rovnomenná tónina: Es dur

Subdominantná tónina: as mol

Dominantná tónina: b mol

Charakter: ženský

Znaky: teplo, vpravo, éterické, cítenie, rozvažovanie, rovnováha, ukludňujúci, zvažovanie myšlienok

Duševná charakteristika:

- Prechod do duchovného sveta, prechod, ktorý vedie cez prah, ktorý navzájom delí spánok a bdenie, život a zomieranie.
- Denný pohľad a nočný, pohľad na svet zmyslov a duchovný svet.
- Veľmi mystická tónina, najvážnejšia zo všetkých tónin v duchovnom zmysle.
- **Tónina vážnosti prechodu prahu** – niečo z toho žije v Kristovej reči na rozlúčku v Jánovom evanjeliu.
- Potácanie sa na prahu duchovného sveta.
- Vypovedanie do hĺbky duchov.
- Hlas strážcu prahu.
- Človek, keď usiluje mimoriadnym spôsobom o nadzmyslovosť, o výšky duchovného sveta a znovu je zvrhávaný späť na „prah“ nižšími mocnosťami, nepremoženými mocnosťami svojho osudu.
- Kristova vážnosť veľkého zážitku prahu, prechod do duchovného sveta.
- Vážna pašiová nálada.
- Putovanie na vlnách s upokojujúcim Kristovým hlasom.
- Hovorí tu nebeská láska k nám.
- Tragika zážitku prahu
- Getsemanská nálada
- Kolísanie na prahu, keď zážitok smrti je spojený s vnútornou tragikou, prah sa síce dosiahne, ale nemôže byť prekročený, tragický medzistav, nemôcť ísť vpred ani vzad, nastáva v oboch svetoch v tom i onom
- Veľký prechod – obetovanie svojho života za milovaného
- Spoluľudstvu prinášajúc zástupnú smrť.
- Prechod cez prah duchovného sveta.
- Prekračujúc prah duchovného sveta, sa môže človek stať svätým ešte v pozemskom živote, aby potom bezprostredne na to prešiel bránou smrti do duchovného sveta.
- Osudovosť – zostup vedomia ľudstva, bohovia ostávajú zastretý, oko človeka sa stáva úplne zmyslovým okom, už nie je schopné nahliadnuť do duchovného sveta.
- Sudičky.
- Jeseň sveta, vädnutie a odpadanie mnohého, čo bolo v ľudskej duši, v ľudskom vedomí minulosti - kedysi kvitnúcí život, vznešené smútiace mol.

- Podrobenie ľudstva tým mocnostiam – mamonu, hmote, kvôli ktorým stráca niekdajší vyšší život.
- Noc oproti klamnému dňu, na ktorý ešte ukazuje prenikavá pochodeň, je tu ríšou skutočnosti, vyššej pravdivosti, milo vykupujúceho duchovného sveta, prechod prahu z dňa do noci, zhasnutie pochodne.
- Človek neváha zhasiť svetlo svojho života.
- Prah medzi dňom a nocou.
- Slávnostná, vznešená vážnosť.
- Človek spočíva duchovne už v zázračnej ríši noci, kde už popravde na neho čaká vyšší život, avšak túžba ešte raz uvidieť svet v žiare zmyslov, ho kľčovito zdržuje v pozemskosti.
- Prostá intímnosť.
- Bráni oslobodzujúcemu prechodu prahu.
- Začiatok čara „Veľkého piatku“ – zážitok prahu pozdvihnutý do kresťanskej oblasti.

Charakteristika podľa niektorých skladateľov:

Odstrašujúci, strašiaci, bojaci sa, ľakajúci, hlboká, hlboký pocit zúskostnenej duše, tónina ducha, spomienky, reminiscencie na dávne časy, nevie zabudnúť na zlé veci, je veľmi príťažlivá, magnetická, dynamická, rada spomína preto sa priblíži k plaču, minulosť.

Skladby:

J.S.Bach - Prelúdium es mol

R.Wagner – Tristan a Izolda –Tristan v 3.dejstve

R.Schumann – Manfred – záver pri Manfrédovej smrti.

R.Wagner - Tanhäuser – Modlitba Alžbety

R.Wagner - Sudičky „Súmrak Bohov

R.Wagner – Parsifal – 3. dejstvo krst

E dur

Tóny: e, fis, gis, a, h, cis, dis, e

Predznamenie: 4 krížiky

Znamenie: Lev

Planéta: Slnko

Farba: žltá, svetlomodrá, hlbšia morská modrá

Spoluhláska: T,D

Paralelná tónina: cis mol

Enharmonické tóniny: Feses dur

Rovnomenná tónina: e mol

Subdominantná tónina: A dur

Dominantná tónina: H dur

Charakter: mužský

Živel: vzduch

Znaky: pozitívna tónina poslednej osi kruhu, nadšenie, duša pocitová, astrálne telo, éterické, myslenie, nadšenie,

Duševná charakteristika:

- Jasná, ale už zostupná tónina
- Strom: Jasan
- Stále ešte veľká jasnosť a svetlosť (menej svetla ako A dur)

- Zodpovedá najteplejšiemu úseku roku v našich ríšach (koniec júla až koniec augusta). Najteplejšia zo všetkých tónin
- Zodpovedá srdcu. Najhlbšie, najvnútornejšie teplo srdca, zvnútornenie srdca, teplo lásky. Vrchol romantičnosti a patetičnosti - nie najkrajnejšia hĺbka vedomia, ale práve výška poézie a romantiky
- Zvlášť jasná a farebná romantika, farebne bohaté čaro obrazov, v najprvšej línii poetická tónina, poézia rozprávok,
- E dur nemá nič z triezvosti C dur. Má jas úplne iného sveta, sveta snov, bláznivosti, vyššieho obrazového zrenia, v ktorom sme sa úplne vymanili z obyčajného denného sveta.
- Vnútorne teplo srdca a svietiace bohatstvo farieb, farebná nádhera
- **Najkrásnejšia tónina, tónina leta,**
- prejavujúce sa svietiace teplo – teplom žiariaca krása, najväčší a najčistejší prejav citovosti
- všetko melodické a harmonické sa tu uplatňuje ešte inak, to čo prichádza od srdca k srdcu
- tónina „**túžobne milujúceho srdca**“
- najnádhernejšie sú dialky otvárajúceho sa a prejavujúceho sa ľubozvuku
- akoby vôňou samotných Vianoc obklopená, najnežnejšie zvnútornenie a teplo srdca, hojnosť svetla, farebná romantičnosť
- ľudskosť, všeľudskosť všedného dňa sa premieňa a je prijatá letnou nocou, čarom a trblietaním jánskej noci, v ľahký, vílovitý „sen noci svätójánskej premeny“
- tónina driemoty a tiež aj vyššieho jasnovidného spánku
- vytúžený vyšší život, putujúci na modrých kvetnatých svetlých morských vlnách
- tónina jasnovidného spánku, snovej vízie
- v pravom bdelom spojení s najvyšším životom, najvyššou duševnou silou, nájdanie svojho ja, to ja, ktoré sa potom v Kristovi stalo plnou pozemskou skutočnosťou
- Tónina „najvyššieho „Ja“.
- E dur človeku vzdialená ním netušená božská výšina.
- Tónina vzdialenej vznešenosti a božskosti.
- Rozprávkovosť, romantika „Šípkovej Ruženky“
- Slniečna tónina, zvláštne postavenie pred všetkými ostatnými tóninami,
- Dotykame sa najvnútornejšej srdečnej hĺbky človeka, tiež hĺbky jeho „Ja“, tzn. hĺbky jeho ja, v ktorej svieti božskosť človeka
- Uzatvára „križik cítenia“ – prekračuje ďaleko všetko len duševne citové a zachvacuje hĺbky duchovna
- Božskosť, ktorú človek prežíva v najvnútornejšom „Ja“
- v budúcnosti nesúca lásku v „Ja“
- nie je to len tónina snového zaspávania, ale zároveň tóninou božskosti – „čaro ohňa“, vzplanutie svetlej žiary,
- Je to nálada, keď sme sami v prírode, keď zmiznú všetky tiene všedného dňa a my sa cítime pokojne, ako keď sa v nás prebudí vyšší život, vyšší v rozprávkovom trblietaní žiariaci svet, ktorý nastúpi miesto všedného dňa.
- V E dur nás obklopuje niečo teplo lahodné. Vonkajšok prírody zaznieva s vnútrom ľudskej duše, pôvabné obrazy
- Hlas božstva, ktoré začne hovoriť závojom prírodných tajomstiev (schopnosť rozumieť jasnovidnej reči vtákov), žije v nej pocit pre božskú vznešenosť, ktorá vládne i v prejavoch zvieracieho sveta, zvlášť v tajomnom svete vtákov (labuť), tajomstvo éterickej čistoty, ktorá je nad všetkým, čo sa prejavuje u pozemského človeka
- Oheň budúcnosti ľudstva nesúci lásku v „Ja“; tónina ohňa a tepla
- Láskyplnosť, svietiaci krása,

- Tónina E dur nás privádza k hĺbkam „Ja“ ľudskej bytosti.
- Najvyššie etické a duchovné momenty
- Žiarenie v najčistejších farbách , vládne tu hojnosť svetla
- Rozprávková poézia a romantika letnej noci – jej čaro
- Zvláštne duševné teplo, svietiaci krásy
- Víťaziaca láska, ktorá sa ponáhľa svojmu miláčikovi jasavo do náručia
- maľba najvyššieho ba žhavého farebného bohatstva, najfarebnejšia hojnosť obrazov, rozprávková romantika a poézia,
- dotýka sa citovej hĺbky „Ja“ človeka, v ktorej chce hovoriť božskosť, vysoká duševná citlivosť, až je všetko prijaté najvnútornejším srdečným slnkom E dur, sme tu odkázaní na vlastné hĺbky „Ja“, je tu hlboký klud duchovna, klud v „Ja“, v ktorom chce hovoriť božskosť, dotýka sa toho „Ja“, v ktorom sa korunuje celá stavba ľudskej bytosti, toho vyššieho „Ja“, v ktorom chce hovoriť božskosť. Ja človeka sa navracia do svojej Božskej vlasti.
- „Kvetina vyššieho „Ja“, ktorá sa chce otvoriť v plameni smrti v pozemskosti (v nemeckej ľudovej rozprávke je to ruža, ktorú vidíme pri umieraní dieťaťa vykvitnúť) – kvet ľudského srdca, budúcnosť nesúca, budúcnosť tvoriaca láska, v ktorej sa prejavuje v ľudskom „Ja“ božskosť sveta.

Charakteristika podľa niektorých skladateľov:

Hlučný, hlasný, zúfalstvo, beznádejnosť a smrteľný bôľ, tak prenikavý, ďalekosiahly ako rozlúčenie duše stelom, silná naplnená radosť, šťastný smiech, vysoké uspokojenie, priateľská, ľahšia ako Es dur, patrí medzi najľahšie, hravá, optimistická, až výstredná, láka ľudí k sebe, niekedy iskrivá, náladová, energizujúca, pripustí k sebe, otvorená, šarmantná, esprit

Skladby:

J.S.Bach – Prelúdium a fuga E dur – Dobre temperovaný klavír

L.van Beethoven – Klavírna sonáta č.1 op.14 a op.109,

L.van Beethoven - Sonáta op. 90

F.M.Bartholdy – Piesne bez slov

F.Chopin – Etuda E dur

M.Weber – Čarostrelec ária Agáty „ Ticho, ticho, zbožný nápev“

R.Wagner – predohra k Tanhäuserovi a hudba k Venušinej hore

R.Wagner – Lohengrin – 3. dejstvo

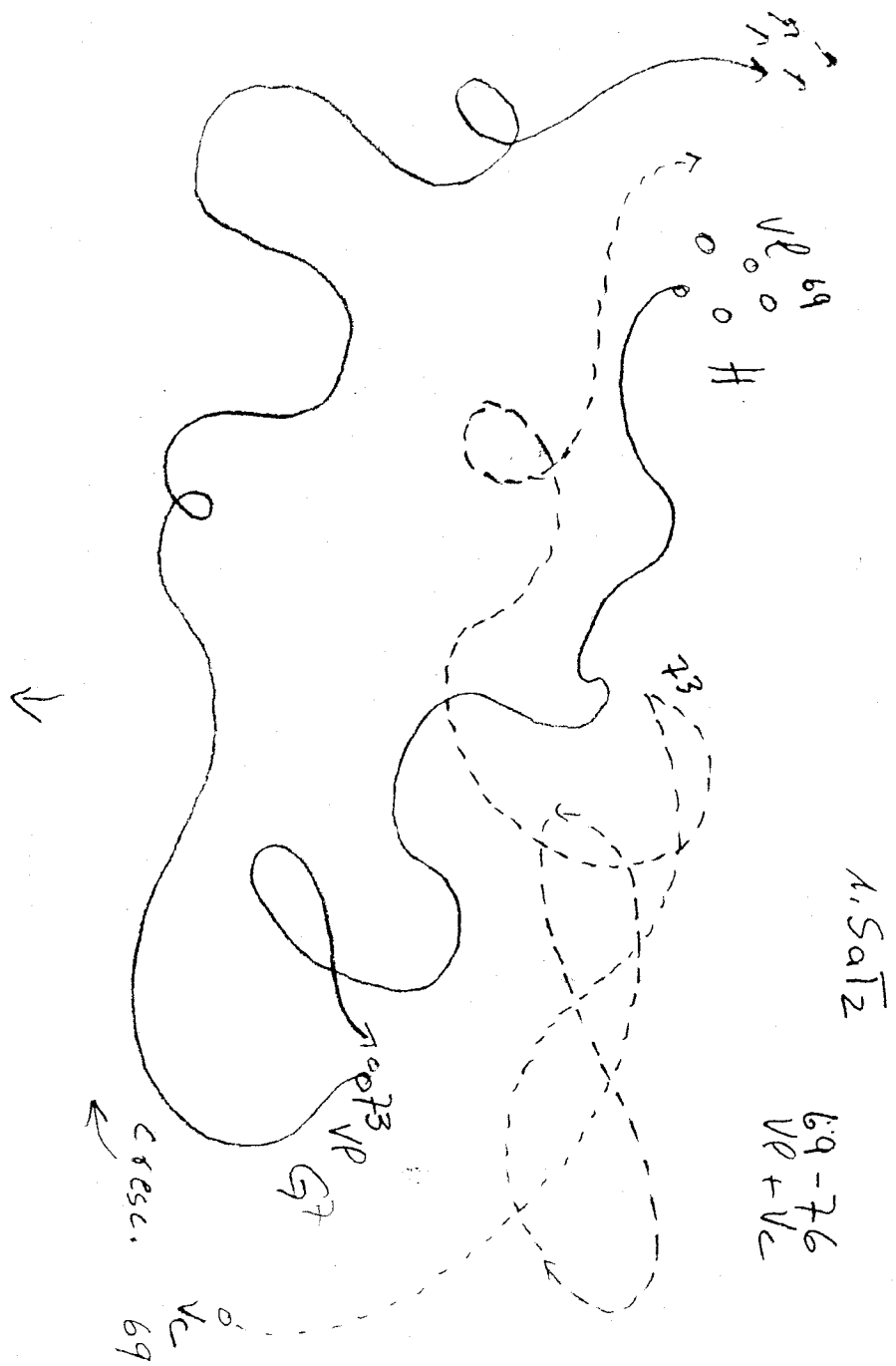
A.Bruckner – 7. symfónia

A.Bruckner – koniec 9. Symfónie

R.Wagner – Záver Tristana Izoldy

R.Wagner - Súmrak Bohov a Valkýra pri motívoch Walhaly

Forma Lili Reinitzer – A.Bruckner 7.symfónia E dur 1.veta, forma od taktu 69

Siebente Symphonie

(E dur)

von Anton Bruckner.

(1824 - 1896)

I.

Bearbeitung von Cyrill Hyn...

Allegro moderato. (♩ = 58.)

VI. *pp*

Vc. u. Hr. *mf* breit *ped.*

Vc. Br. Kl. *p* poco a poco cresc.

cresc. *dim.*

p breit *pp* *ped.* Hr.

p *ped.* *ped.* *ped.* *ped.*

e mol

Tóny: e, fis, g, a, h, c, d, e

Predznamenanie: 1#

Znamenie: Býk

Planéta: Venuša

Farba: svetlo zelená, oranžová

Spoluhláska: R

Paralelná tónina: G dur

Enharmonické stupnice: disis mol, fes mol

Rovnomenná tónina: E dur

Subdominantná tónina: a mol

Dominantná tónina: h mol

Charakter: ženský

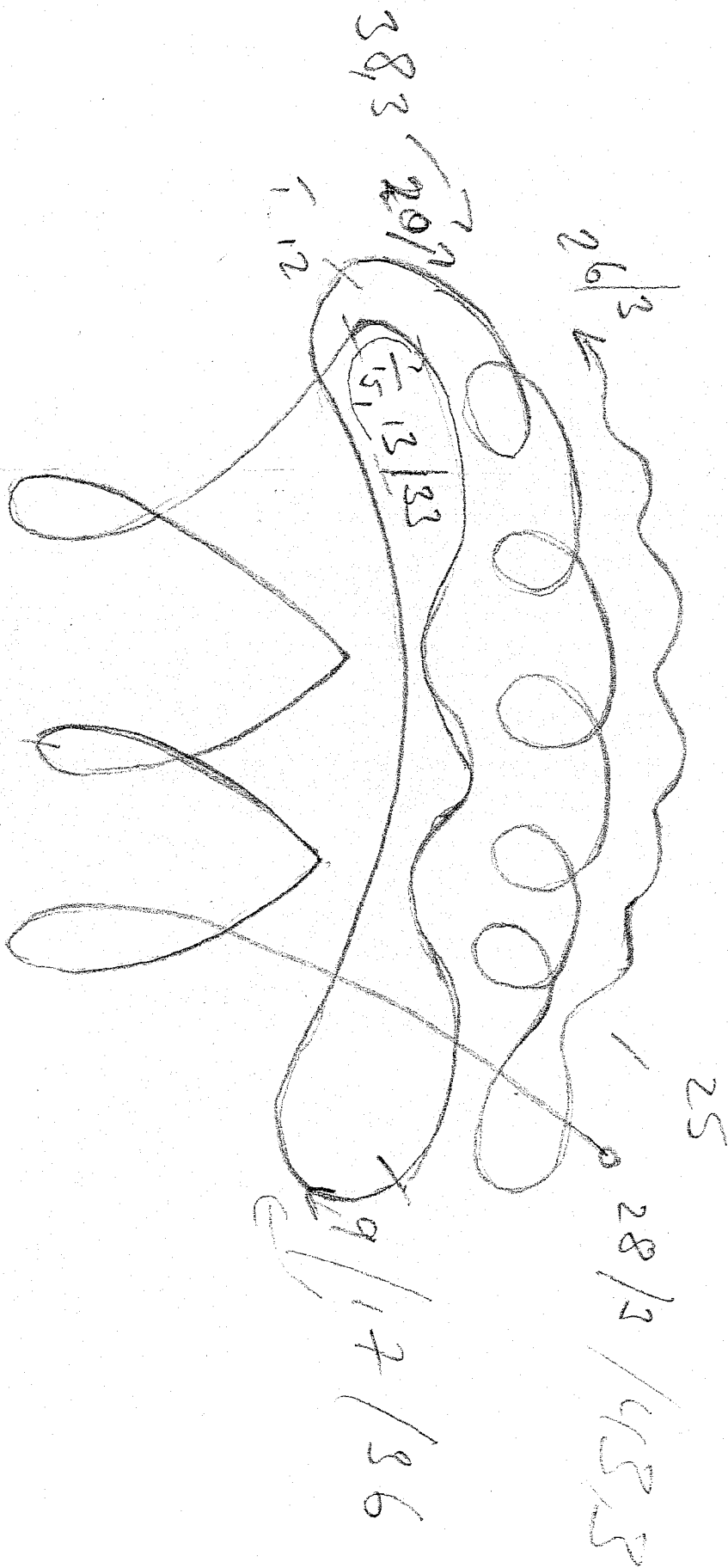
Znaky: fyzické, myslenie, čin

Duševná charakteristika:

- Dotýka sa s citovosťou tóniny G dur potiaľ, že je jej vlastný predovšetkým výraz náreku.
- Ale v tom sa nevyčerpáva, má vedľa tejto citovej ešte úplne inú viac do duchovna idúcu stránku, ktorá sa môže stupňovať až k výrazu vznešenosti.
- Nepatrí ku slabším, ale skôr ku silnejším alebo silným tóninám, v tomto ohľade od G dur úplne odlišná, zaraďujúc sa ku tónine E dur, len sa prejavuje v protiklade ku teplu tejto tóniny. V e mol občas je skôr niečo ako chlad, ba dokonca chladná vznešenosť.
- Smútok božstva, rozlúčenie
- Nariekajúca zasahuje až skoro k výrazu plaču, tak môžeme cítiť, že sa nám pripomína výraz „jasné slzy“.
- Symfonická tónina veľkého štýlu
- Vznešené, veľkolepé
- Prvok náreku s prvkom vznešenosti - nárek vlastne ustupuje pred vznešenosťou, výrazom kozmickej vznešenosti
- Pred hĺbkou a vznešenosťou myslenia na Golgote stojí všetko jednostranne ľudské cítenie akosi ticho.
- Dianie a pocity v pokoji umierajúceho.
- Voči božskej vznešenosti stojaca úzkosť ľudského umierania.
- Tónina diaľky, vznešenosti, dychu večnosti
- Miznutie kvetu mladosti.
- Božská vznešenosť.
- Božskosť sa obetuje v ľudskosť, v ľudstvo
- Vedomia božskosti, alebo predchádzajúcej božskosti, ktorá sa potom úplne stratí v sebaobetovaní
- Dych večnosti.
- Odchod šťastia
- Zvrat svetového osudu.
- Núdza Bohov
- Smútočný motív straty vlasti, najhlbšie ľudské utrpenie, smútok najláskavejšieho srdca.
- Blud ľudstva
- Vznešené do oblasti božstva čnejúce e mol.

Charakteristika podľa niektorých skladateľov:

Ženská, ľúbivá, smutná, utešujúca smútok, zarmútenosť, hlbokomyseľná, hľbavá, občas živá, ale nie šťastná, naivná, dôverčivé poznanie ženskej lásky, vzdych s trochou slz, ako dievčina

aus "Lieder
ohne Worte"

F. Mendelssohn -
Bartholdy
(Tranermarsch)

P V

v bielom oblečení s ružovou stužkou pod prsiami, dokonalá spokojnosť prúdiaca z očí a srdca, mimoriadne romantická, ranný romantizmus – Mendelsohn, Schubert, Schuman, evolučná, pastorálna, príliš citlivá, vznešená, grófska, tyrkysová, potrebuje výšku – ako keď huslista hrá výšky, potrebuje smerovať ku výškam

Skladby:

F. Chopin - Prelúdium e mol

F. M. Bartholdy – časté e molové diela

P. I. Čajkovskij - Symfónia e mol

J. S. Bach - Crucifix omše h mol

L. van Beethoven - Klavírnej sonáte E dur op. 109 e molová časť

R. Wagner - Blúdiaci Holanďan - keď Holanďan uvidí Sentu

R. Wagner - Pri objavení sa Frei v opere Zlato Rýna

R. Wagner - Valkýry pri rozprávaní o Wotanovi

R. Wagner – Lohengrin - v scéne v nevestinej komnate medzi Lohengrinom a Elsou

R. Wagner - Súmrak Bohov - predohra sudičiek

R. Wagner - Tristan a Izolda - Kurwenalova smrť

R. Wagner - Majstri speváci Norimberski

R. Wagner - Parsifal - keď mohla Kundry vtlačiť bozk na Parsifalove pery

F dur

Obsahuje tóny: f, g, a, b, c, d, e, f

Predznamenanie: 1b

Znamenie: Ryby

Planéta: Jupiter

Farba: červenofialová, fialová s cinóbrovou, svetlomodrá, ružovočervená

Paralelná tónina: d mol

Enharmónické tóniny: Geses dur, Eis dur

Rovnomenná tónina: f mol

Subdominantná tónina: B dur

Dominantná tónina: C dur

Charakter: ženský

Živel: životný éter, voda

Znaky: osud, životný duch, astrálne telo, **éterické telo**, (asi niekde medzi éterickým a astrálnym) vôľa

Duševná charakteristika:

- Tónina hodiny pred východom slnka
- Pekná začínajúca jasnosť, svetlosť- predsa ešte nežné, intímne svetlo, nie tmavé, predsa ešte polovičné svetlo
- Nežné predjarié – koniec februára až koniec marca. Tá doba roku, ktorá v zmysle pozemského rytmu zodpovedá znameniu rýb. F dur je tónina rýb. Doba nežného predjaria pre intímnejšie prežívanie prírody sa môže chápať aj úplne názorne a konkrétne, to, čo hovorí k jemnejším životným zmyslom ako ku tým hrubo citelným a uchopiteľným. „Éteričnosť je výraz pre niečo jemnejšie, všetok životný prúd prenikajúci všetko fyzicky

- prirodzené, pre to, čo sa nemôže už čisto vonkajškovo zachytiť. Ryby sú éterické znamenie F dur. F dur je éterická tónina.
- Práve v tomto zmysle je F dur „prirodzená tónina“, má vzťah ku všetkej éteričnosti alebo elementárnosti prežívajúcej a pretkávajúcej všetko prirodzené (tzn. tomu, čo v tkaní živlov zeme, vody a vzduchu a ako éter prejavuje.) Vzťah ku prírode popretkávanej éteričnosťou alebo elementárnosťou a živej.
- Nežne sa prebúdajúci život prírody
- To, čo je očividne votkané do zeme, vody, vzduchu ako éter
- Nežná, intímna, éterická stupnica, krajšia a poetickejšia ako C dur,
- Minimálne ľúbezny, rozvláchny,
- Ako príroda ISIS – v presnom zmysle „ženskost“
- Krása, vážnosť, pôvab, čaro
- Vľúdnosť, hĺbka, ktorej nie je rozumieť
- Pozemská ľahkosť, hladkosť, dievčenský pôvab
- Dôverné, skryté, domáce, pozemská prirodzená naladenosť,
- Viac éterický charakter týchto tónin sa objavuje práve u tóniny F dur.
- Vzťahnutá na rytmus dňa, by bola F dur tóninou hodiny pred východom slnka, s jej už začínajúcim jasom, avšak jemnejším, intímnejším svetlom. Preto nepatrí, napriek predznamenaniu s b k úplne temným tóninám ale má už charakter polojasnosti.
- Prírodná tónina, má v sebe elementárnosť, je tiež hlavnou tóninou spolu s C dur, C dur je však silnejšia než F dur, F dur je intímnejšia, nežnejšia, éterická tónina, krásnejšia než C dur, má ženský charakter, ako príroda, Isis má v sebe ženskost.
- F dur alebo tón F je vlastne intímny základný tón všetkých prírodných zvukov – zurčanie potoka, svišťanie vetra.
- Prírodná tónina
- Krásna a nežná
- láskavá, priateľská
- Praznenie a prirodzené znenie sveta samého začína v nej byť hudbou symfónií.
- Započúvanie sa do tohoto prírodného znenia a ako aj prírodného tkania samotného
- Jednoduchosť
- Éterické
- Precitnutie veselých pocitov pri príchode na vidiek – to je, inými slovami, ľúba blaženosť, blažený pocit blaha, ktorý pociťujeme pri vstupe do prírody, do chrámu prírody a ktorý je potom sám len opäť opisom toho, čo sme nazvali v inom spôsobe vyjadrovania pocit éterična v tkaní prírody.
- Hlasy vtákov, šumenie potoka
- V 3.vete sa uplatní „humorný“ prvok F dur o ktorom je ešte potrebné hovoriť – prvok jednoduchej radosti z prírody.
- Odkazuje na podstatné tajomstvo prírodného znenia
- Dýchanie zeme po búrke, vôňa blaha, ktorú zem vyžaruje po búrlivom daždi, a ktorá teraz stúpa ku nebu ako ďakovná modlitba zeme, éternosť sa zároveň stáva náboženstvom.
- Pastierska tónina
- Nechá nás chápať ako F dur, prírodná tónina, zároveň je zbožnou, náboženskou tóninou, ako to v sebe nesie možnosť náboženského pociťovania prírody, náboženstva vôbec.
- humorná tónina
- Náboženskost a humornosť, ako sa zdajú byť predovšetkým aj od seba odlišné, majú spolu spoločné to, že sa v nich pozdvihujeme nad tiaž pozemskosti.
- Zemsky ľahšia tónina a táto pozemská ľahkosť to je, čo nás potom opäť vedie k pojmu éteričnosti. V duši vnútorne dobre vyvážené, neupievajúce hrubo na pozemskom fyzické, je preto prvok humoru primiešaný k náboženskosti, jedno s druhým sa môže

dobre znášať, jedno môže s druhým získať na pravosti a prirodzenosti. Na záver symfónie môžeme vidieť spojenie s dýchaním prírody samotnej.

- Zbožné chorály môžu byť v mnohých tóninách, ale F dur je im predsa len zvlášť dobre primeraná, zvlášť keď sa spojí s náboženskou nežným pocíťovaním prírody, ako pri starých choráloch
- Prúdiace obšťastňujúce prírodné cítenie ako čaro jari, úplne prebudenej prírody.
- Pastorálne prvky
- Ľahko a mäkko tkaná
- schopnosť pohybovať sa vysoko nad zemskou tiažou.
- Zemsky ľahká, prostá a dievčenská neha.
- slnečná a predsa zároveň aj snivé
- Motýľ trepotajúci sa v jarnej slnečnej žiare
- Ľahký dievčenský pôvab
- Spojenie snivosti ľudskej duše so snivosťou prírody.
- F dur ešte nie je tak bdelý ako C dur, patrí, aj keď je to vzostupná tónina ešte dolnému kruhu tónin je ešte o jeden stupeň bližšie ku sneniu.
- Ľahké odpútavanie sa od pozemskosti
- Ľahký podtón melanchólie, je jej vlastná melancholickosť – zemský temperament.
- Kvetinový pôvab, kvetina kolísajúca sa vo vetre
- „kostolný tón“
- Má vzťah k vodnému živlu, ako to zodpovedá úplne kozmickému znameniu tejto tóniny (Ryby).
- Predčasná jasavá radosť
- Dôverčivosť, prostý nápev
- Trblietanie domácnosti a dôvernosti, pravá domovina
- **Tónina „úslužnej lásky“**, určitý Venušin vzťah rybej tóniny F dur je tým naznačený znalcami týchto kozmických hviezdnych pozadí.
- Detskosť pradohy rusalkovitých bytostí
- Čaro prírody, dobročinnosť prírody, v lese, dôverné hlasy prírody,
- Staré jasnovidenie elementárnych bytostí, ktoré pretkávajú prírodné živly,
- prírodná tónina, **tónina pokojného cítenia prírody, éternej elementárnej podstaty a tkania prírody.**
- F dur prírodná tónina je predovšetkým **vlastná blažená pohoda**, s prirodzenou ľudskosťou počítajúci pocit – niečo blahodárneho a to už samej o **sebe dobročinnéj tóniny F dur.**
- Prirodzenosť, veselosť, samorastlosť
- Ranná sviežosť prírody
- F dur je však skutočne tóninou dobrého pocíťu v prírode, vydýchnutie v éternom dychu prírody.
- Zrakom čistej prírodnej radosti, všetko je len krásna príroda.

Charakteristika niektorých hudobných skladateľov:

Zúrivý a temperamentný, živý, bystrý, prudký

Najvyššie a najušľachtilejšie cítenie sú tu tak prosto ako pri jednom peknom človeku, ktorému sa všetko darí

Zdvorilosť, lichotivosť a mier pôvabného prírodného

Skladby:

L. van Beethoven „Pastorálna symfónia“ č.6

J.S.Bach – harmonizácia starého chorálu - Ako krásne sviati nám hviezda

HD

Forma A. Storch - J. Haydn - Sonáta č. 57 F dur

Übung für:
kurze + lange Töne,
Oberstimme +
Unterstimme
spielen miteinander.

Haydn

(Übung zum
Verweilt werden)

SONATA No. 57^{*)}

Haydn

Hob. XVI/47

erschienen 1788

Moderato

Musical notation for measures 1-4. Treble clef, bass clef, 2/4 time signature. Circled numbers 2 and 3 are above the staff. Fingerings are indicated by numbers 1-5.

Musical notation for measures 5-8. Treble clef, bass clef, 2/4 time signature. Circled numbers 5, 6, and 7 are above the staff. Fingerings are indicated by numbers 1-5.

Musical notation for measures 9-12. Treble clef, bass clef, 2/4 time signature. Circled numbers 9 and 10 are above the staff. Fingerings are indicated by numbers 1-5.

Musical notation for measures 13-14. Treble clef, bass clef, 2/4 time signature. Circled numbers 13 and 14 are above the staff. Fingerings are indicated by numbers 1-5.

*) siehe Vorwort (vgl. auch Vorwort zu Band I).
see Preface (cf. also Preface to Volume I).

J.S.Bach - Svätodušná kantáta
J.S.Bach - Fúga F dur v 2.časti Dobre temperovaný klavír
W.A.Mozart - Sonáta C dur stredná veta v F dur
L.van Beethoven - Ranná klavírna sonáta op.10 č.2
L.van Beethoven - 8.symfónia
L.van Beethoven - Scherzová veta 7.symfónie
R. Schuman - Snenie
R.Schumann - Manfred
F.Chopin - Prelúdium F dur
A.Bruckner - medziveta v druhej pomalej vete 6.symfónie A dur R.Wagner – Blúdiaci
Holand'an – Sentina modlitba.
R.Wagner – Lohengrin - 2.dejstvo Elsin spev
R.Wagner – Tristan a Izolda – spev Tristana v 3.dejstve
R.Wagner - Sieglindin spev v opere Valkýra
R.Wagner - 3. dejstvo Súrak.
R.Wagner - 3.dejstvo scéna Hansa Sachsa v Majstroch spevákoch Norimberských
R.Wagner – Parsifal - začiatok 1.dejstva
- kvetinová záhrada v 2.dejstve

f mol

Tóny: f, g, as, b, c des, es,

Predznamenanie: 4b

Znamenie: Strelec

Planéta: Jupiter

Farba: karmínovo červená, purpurová, svetlo fialová, ružová s jemne fialovou

Spoluhláska: G,K

Paralelná tónina: As dur

Enharmonická tónina: eis mol

Rovnomenná tónina: F dur

Subdominantná tónina: b mol

Dominantná tónina: c mol

Charakter:

Znaky: astrálne, vôľa, rozhodnutie

Duševná charakteristika:

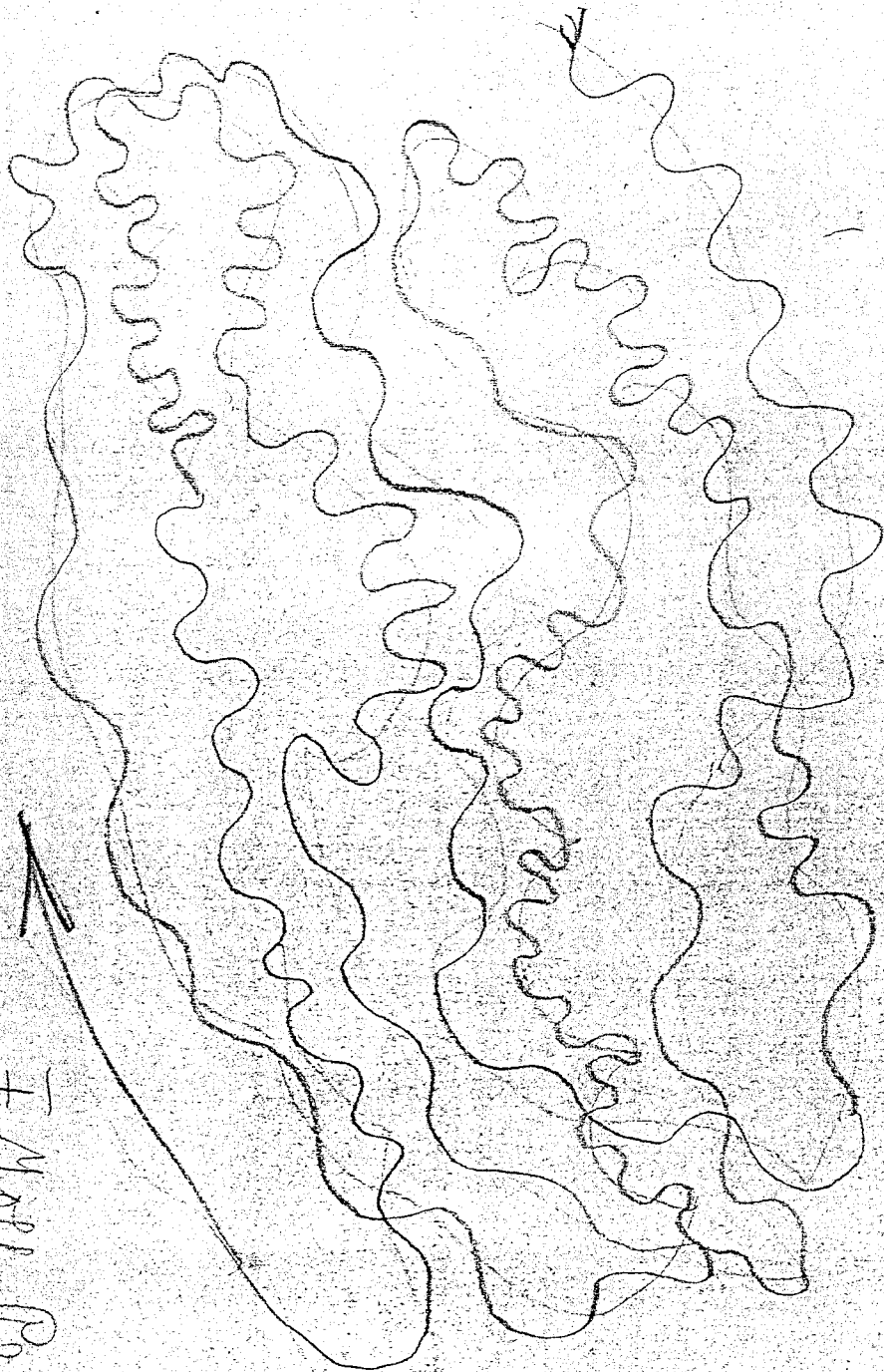
Najtemnejšia zo všetkých tónin

- Pri počúvaní vzbudzuje hrôzu, zľaknutie, strach, zdesenie a chvenie, trudnomyselnosť, telesná bolesť, očakávanie smrti
- Plne zreteľne tmavý charakter
- Tma, zatmenie, ktoré sa vzdáľuje od slnečného duchovného prúdu
- Lúbezný pôvab sa utíši alebo odbočí
- „Vyčerpanie“
- zachmúrený, tieň, tóna, chládok, smrteľný pot
- zahalený, smutný, predtucha smrti, žalujúci hlas
- veľká hĺbka – tmavá, hlboká duchovná hĺbka
- ohromujúca prostota je rozrušená monumentálnosťou
- výbuch tmavej hlbokkej vášne, žiadna spása a vykúpenie neexistuje
- noc – žiadne žiarenie svetla
- všetko svetlo opadne, padá

Bach, J. S. – Prelúdium Nr. 12, f-moll, aus dem Wohltemperierten Klavier II

1353

F Major Preludium

Bach

1924
Hornstein, Bona
24/VII Hornstein
Grazský Bona
1883

- bezodnosť, bezodný – žiadne vykúpenie
- obrovský monumentálny prejav, burácavosť, padový povrch
- nesie hlboké tmavé odhodlanie
- tmavý závoj, hrobová tma
- tma na Golgote
- všetko sa prikryje černotou, ponorí sa do tmy
- posvätenie smrteľným mystériom
- temné, varujúce, spytujúce sa svedomia
- Medzi všetkými molovými tóninami má f mol najvýraznejší, najchmúrnejší molový charakter.
- Tónina f mol, ktorá v sebe nesie najsilnejšiu temnotu, tóninovo je najchmúrnejšia, čo vôbec v hudbe je (protiklad ku G dur).
- Chmúrne ku temnej hĺbke vedúce f mol.
- temný charakter, vlastná temnota, chmúrny tieň
- Predtucha smrti, predtucha predčasnej smrti, tieň smrti
- Vedie človeka do najhlbších priepastí ľudskej duše, do noci „vášne“.
- Výbuch temnej vášne, pre ktorú nie je žiadne vykúpenie, noc, do ktorej nepadá žiadny lúč svetla – niečo nevyriešené, už neriešiteľné
- Temné smerom preč búriace
- Búrkam, ktoré vyvádzajú v hrudi človeka, bez kl'udu a pokoja.
- Chmúrnej rozhodnosť
- temný závoj skutočná hrobová temnota alebo temnota Golgoty,
- Prikrývajúca čerň.
- Zasvätená mystériu smrti, je to temnota smrti
- Zostupuje k najhlbšej temnote.
- Priepastné hĺbky, ktoré nevykúpené, už nevykupiteľné
- Vichrica, ničivosť prírodných mocností, skryté v pozadí všetkého prírodného pôsobenia „tyfónske“
- Stratená láska
- Chmúrne zúfalstvo, chmúrne zúfale rozhodnutie,
- Tónina najhlbšej duševnej temnoty.
- Osudová a smrtná moc
- Chmúrna hrôza
- Tragický osud bohov
- Trest, temné zatratenie a zúfalstvo.
- Skutočne chmúrna hrôza a tkanie démonických mocností
- Temná nehostinná lesná noc, desivosť a strach v lese, v ktorom divokí draci a temné démonické strašidlá si počínajú neviazane.
- Smrteľná katastrofa, hlboké mdloby,
- Spustnutá záhrada, ruiny
- Pustota a prázdnota
- Beznádejná túžba, beznádejné strádanie, najhlbšie utrpenie, z ktorého sa nezdá byť únik
- Nevyslobodenosť ľudskej duše
- Vyzváňanie všetkému šťastiu a potešiteľnému svetlu zeme na noc a do hrobu.
- Zvestuje o hĺbke pozemského utrpenia
- Osamotenie túžiacej ľudskej duše, tónina osamelosti ľudskej duše.
- Jed.

Charakteristika podľa niektorých skladateľov:

Nejasný, zahalený, nezrozumiteľný, nariekavý, plačlivý, bedákajúci

Mierny, ale s hĺbkou, pokojný, ale smrteľne vážny

Smrtiaca tiesnivosť, úzkostlivosť, smrteľná úzkosť

Mimoriadna a obzvláštna labilita, čierny,

Hovorí o temnote smrti

Černota, bezmocná melanchólia, v poslucháčovi vyvoláva hrôzu a des, hlboká ťažkomyselnosť, telesná bolesť, smrteľná túžba

Chudoba, revolúcia, prevrat, hnevlivá, výbušná, ťažký život, cholerickej, poznačená utrpením, neobsedí na jednom mieste, netrpezlivá hľadá cestu, nemá čas, niekedy opovrhuje, urážlivá, náladová, bije sa s F dur, neznesie pocit byť v kúte.

Skladby:

J.S. Bach – Prelúdium a fúga f mol – Dobre temperovaný klavír

W.A.Mozart - Klavírna sonáta (KV 330) C dur - opakujúci sa rad taktov f mol

L.van Beethoven - Veľká klavírna sonáta op.57 Apassionata

R. Schuman – Klavírny fantastický kus „V noci“

F.Chopin - Fantázia f

F.Chopin – Prelúdium f mol

A.Bruckner - 1.veta b 9.symfónie

R.Wagner - Blúdiaci Holanďan – prvá ária Holanďana

L.van Beethoven – Pastorálna symfónia 4.veta „víchrice“

R.Wagner - Valkýra pri Hundingovom objavení sa v 1.dejstve

- 3.dejstvo v scéne medzi Wotanom

R.Wagner - Siegfried - tu je f mol vlastnou tóninou Nibelungov

R.Wagner – Tristan a Izolda - 2.dejstvo

- začiatok 3.dejstva

fis mol

Tóny: fis, gis, a, h, cis, d, e, fis

Predznamenanie: 3#

Znamenie: Rak

Planéta: Mesiac

Farba: olivovo zelená, oceľová, metalíza,

Paralelná tónina: A dur

Enharmonické stupnice: ges mol

Rovnomenná tónina: Fis dur

Subdominantná tónina: h mol

Dominantná tónina: cis mol

Charakter: ženský

Živel: vzduch

Znaky: svetlo, vpredu, éterické, myslenie, popud k činu

Duševná charakteristika:

- Ku paralelnej tónine A dur je fis mol v protiklade ako to, čo tiahne nadol - je preto ako žiadna iná tóninou priepasti, zrútenia, katastrofy.
- Tónina katastrofy, náhleho pádu alebo náhleho zlomu, má najmenej držaní dlhých tónov, ženie najviac k pádu, zrúteniu.
- **Pomsta, výzva staropohanských Bohov čiernomagickým spôsobom.**
- Čiernomagická extáza prísahy pomsty.

- predkresťanské mystériá, zážitky prahu, ktoré prišli do svojej dekadencie – výzva k pomste, extatické.
- Katastrofálnosť.
- Protiklad medzi fis mol a A dur je zvlášť veľký.
- Niečo dolu tlačiace, prechod k najhlbšej priepasti, najväčšie nebezpečenstvo pádu
- Elegičnosť výrazné nariekanie, prvok náreku, prenikavosť.
- Hlbokú priepasť utrpenia.
- **Tónina priepasti** - hrozne zívajúca hlboká priepasť.
- Pociťovanie tejto tóniny postráda jemnosť.
- Pravá duševná búrka, ako strhnutie do tej oblasti ešte netušených priepastí duševného prežívania, rozdrásanosť až do najhlbších základov duše.
- Stojí ako čierna démonická mágia paralela proti bielej mágii.
- **Tónina priepasti**, temne hlučná, démonická.
- Vzyvanie pohanských Bohov
- Prebratie bolestivého pozemského osudu a ľudského osudu božskou bytosťou.
- Vážny, tragický zvrät osudu.
- Osud, ktorý stiahne z božských výšin k ľudstva hlbínám – tónina pádu, tu pádu božskej panny na zem.
- Svet priepasti, strašná núdza, nespútaného túženia muky, najstrašnejších pudov pekelná túžba, ktoré sú prinútené k smrteľnému mlčaniu
- Katastrofálne, podstata priepasti
- Trhanie lana sudičiek.

Charakteristika podľa niektorých skladateľov:

Opustenosť, osamelosť, protiľudská, zachmúrená, strhujúca, šklbajúca reťaz ako zúrivý pes, podráždenosť, nespokojnosť, túži po návrate mieru A dur a víťazstva D dur, Chamtivosť, štíhla tónina, druhý človek sa v nej nenájde, Poľsko – Chopin, veľké osobnosti, Prokofjev, Scriabin, plná života, potrebuje rýchly pohyb, veľké vzruchy, vynervuje sa človek z nej, rozvášňuje, strhujúca

Skladby:

J.S.Bach - Prelúdiá a fúgy fis mol.

L.van Beethoven - Adagio Hammerklaviersonaty op.106

C.M.Weber „Čarostrelca“ - Inštrumentácia (pikola flauty)

F.Chopin – Prelúdium fis

R.Wagner - prísaha pomsty Ortrudy v Lohengrinovi

A.Skriabin - Etuda fis mol

R.Wagner – Zlato Rýna – keď Alberich ukradne „Zlato Rýna“

*R.Wagner – Valkýra - spev Valkýry pri oznámení Siegmundovej smrti
- v scéne Brünhildy so Siegmundom*

R.Wagner - Parsifal - 2.dejstvo svet Klingsora

R.Wagner - predohra Súmraku Bohov

Ges dur, Fis dur

Fis dur

Tóny: fis, gis, ais, h, cis, dis, eis, fis

Predznamenanie: 6#

Znamenie: Váhy

Planéta: Venuša

Farba: oranžovo žltá, ostrá modrá, fialová

Spoluhláska: C, Ch, J

Interval: Tritonus

Paralelná tónina: dis mol

Enharmónická tónina: Ges dur

Rovnomenná tónina: fis mol

Subdominantná tónina: H dur

Dominantná tónina: Cis dur

Charakter: ženský

Znaky: teplo, vpravo, éterické, cítenie, rozvažovanie, rovnováha, ukludňujúci, zvažovanie myšlienok

Ges dur

Tóny: ges, as, b, ces, des, es, f, ges

Predznamenanie: 6b

Znamenie: Váhy

Planéta: Venuša

Farba: oranžovo žltá, ostrá modrá, fialová

Spoluhláska: C, CH, J

Tón: Ges

Interval: Tritonus

Paralelná tónina: es mol

Enharmónická stupnica: Fis dur

Rovnomenná tónina: ges mol

Subdominantná tónina: Ces dur

Dominantná tónina: Des dur

Charakter: ženský,

Znaky: teplo, vpravo, éterické, cítenie, rozvažovanie, rovnováha, ukludňujúci, zvažovanie myšlienok

Duševná charakteristika oboch tónin:

- Fis dur, Ges dur, Es mol – protipól k C dur (jasné denné obyčajné vedomie)
- Fis dur a Ges dur sa dotýkajú, stretávajú na tóninovom kruhu.
- Fis dur najsvetlejšie Ges dur najtmavšie – sú to tóniny Váh. Netreba pri tom myslieť na súhvezdie, ale stačí si spomenúť na to, ako v pozemskom ročnom rytme nastupujúce Váhy koncom septembra, znamenajú opäť dosiahnuté vyrovnanie dňa a noci, prechodne nastáva opäť rovnako dlhá noc i deň, ktoré tiež nastáva vo vzostupnej časti roka s jarnou rovnodennosťou a v zostupnej časti roka s podzimnou rovnodennosťou Michaelskej doby,

zodpovedá tóninovému vyrovnaniu vstup do váhy Fis dur, Ges dur – protiklad duchovného a zmyslového sveta.

- Mystické tóniny, tóniny prahu.
- Hovoria o slávnostnosti prechodu na onen svet.
- Evanjeliá – plavba lodí učeníkov, búrka na jazere, ktorá sa stáva obrazom zápolenia učeníkov o rovnováhu duše, utíšenie búrky Kristovým hlasom, konečne v obraze Krista putujúceho na vlnách a jeho ukludňujúci hlas „Ja som, nebojte sa.“, ktorý zachráni učeníkov z ich úzkosti a vráti im rovnováhu duše.
- Tejto plavbe zodpovedá znamenie Váh teda Fis dur – Ges dur
- Slávnostná vážnosť prechodu, hrdinskej smrti.

Fis dur

- Fis dur jasnejšie vzrušenejšie, prenikavejšie, viac napäté.
- Tónina Fis dur zažiarenie hviezd na hviezdnom obzore duše.
- pre Fis dur predkresťanské mystériá, zážitky prahu má viac vo Fis dur – svätá, biela mágia, ktorá sa dvíha ku prahu duchovného sveta.
- Fis dur - oheň stravujúci pozemskú látkovosť, premieňajúci vo vyššie formy súcna, obetný plameň ako sprostredkovateľ medzi zmyslovým svetom a vyšším svetom – vzťah ku prahu duchovného sveta, plameň, ktorý podľa starogermánskeho mystéria ovláda prah duchovného sveta, hranica, ktorá delí nižšie súcno od vyššieho súcna. Len kto tento medziživel, tento oheň nižších vášní a žiadostí prenikne a prekoná, môže preniknúť ku vyššiemu životu – je ťažké ho prekročiť
- Fis dur – okultne prahovitá tónina
- Západ slnka – Fis dur svit hviezd vo veľmi duchovnom zmysle. úplne duchovná tónina, tkanie prísvitú, príchodu šera.
- Fis dur – plné hlbokého kľudu, hľadajúce rovnováhu duše, kľudne kĺzajúca plavba lodí – duchovný obraz pre rovnováhu duše.

Ges dur

- Ges dur je plnšie kľudom, chmúrnejšie, vnútornejšie, pokoj lásky.
- Ges dur používa pre kresťanské mysterijné zážitky,
- Ges dur - pokojné farebné svetlo dúhy po predchádzajúcom čare búrky, pokojné farebné svetlo dúhy, ktorá vystupuje ako nebeský zázrak, niečo nadzmyslovo nepochopiteľné v zemskej atmosfére, niečo čo má dočinenie s pohraničným územím zmyslového sveta a duchovného sveta, dúha je mostom po ktorom vystupujú bohovia do svojho nebeského hradu.
- Ges dur – tónina Váh súvisí s Venušou – v umieraní utešujúca moc lásky.
- Motív slávnej zasväcovacej noci – Ges dur, motív zostupujúcich hierarchií, v Kristovej sfére svätého Grálu sa odohráva vystupňovaná v najvyššom tragickom zmysle tragika ľudstva – nebeská spása a večné zatratenie zároveň
- Kňazsky pôsobiace Ges – dur, ktoré hovorí slávnostne o vážnosti prechodu.
- Ges dur – láska, utešujúca, vykupujúca a zachraňujúca v smrti.
- Ges dur - ako prostá modlitba k prechodu prahu.
- Nebesky vykupujúca láska - Venušou Uránia.
- Michaelská podzimná tónina Váh – Ges dur, ako cez smrť vedomia, v smrti zachraňujúca, nežne cez prah sprevádzajúca – Venuša Uránia, Cez toto všetko na nás žiari večernica, Venušina hviezda. Tak sa dopĺňa to, čo už predtým bolo zdôraznené, tak nádherne s planetárnosťou tóniny Ges dur ovládaného znamenia Váh – ak je u G dur láska v živote ležiaca, tak tam v umieraní utešujúca, vykupujúca a prebúdajúca Venuša – Uránia.

- Vyslobodzujúce a zachraňujúce v smrti, v prechode na druhú stranu, tónina Venuše vedúcej cez prah, Venuša Uránia
- Ges dur –spoločné zomieranie, podieľanie sa s druhým o jeho hrob, z pozemskej lásky sa stane nebeská, v smrti zachraňujúca a vykupujúca, nežne prevádzajúca na druhú stranu. Už nie ako pozemská ale ako nadzemské zjavenie
- Nežná a láskyplná Ges dur tónina Venuše Uránia, v ktorej všetko doznieva. Niečo láskyplné, odťažité od zeme.
- Pôvab.
- Tónina Ges dur má už charakter transcendentna, tzn. prechádzajúceho prah prekračujúceho. Mnohí získavajú na tejto tónine viac než len istú „sladkosť“.
- Vyrovnanie, vnútorná rovnováha, tónina vnútornej rovnováhy, láskyplnosť.
- Prináša čosi blahodárne na rozbúrenú búrku - utíšenie búrky.

Charakteristika podľa niektorých skladateľov:

Víťazstvo nad ťažkosťami, uvoľnený dych na horách, jagavá, vysoko lesklá tónina, vzdušná, extravagancia, nikdy nesklame, presvedčivá, veľmi vysoká vášeň, rozdvojuje, vracia sa do svojho centra.

Skladby:

Fis dur

F.Chopin – Prelúdium Fis dur

L.van Beethoven - Klavírna sonáta op. 78

R.Wagner - Zlato Rýna – motív plápolajúceho ohňa

A.Bruckner - 9.symfónia trio 2.vety

Ges dur

G.Verdi– záver opery Aida

F.Liszt – Legenda o svätej Alžbete

A.Bruckner 9.symfónia – 1.veta

R.Wagner - Blúdiaci Holanďan – spev Holanďana

R.Wagner – Tanhäuser - ária Alžbety

R.Wagner - Lohengrin - v scéne v nevestinej komnate medzi Lohengrinom a Elsou

R.Wagner – Prsteň Nibelungov – motív dúhy

R.Wagner – Valkýra – keď Brünhilda zavedie Siegmunda do Walhaly

R.Wagner – Parsifal – slávnosť zasväcovacej noci

G dur

Tóny: g, a, h, c, d, e fis, g

Predznamenie: 1 #

Znamenie: Býk

Planéta: Venuša

Farba: zelená, oranžová

Paralelná tónina: e mol

Enharmonické tóniny: Fisis dur, Asas dur

Rovnomenná tónina: g mol

Subdominantná tónina: C dur

Dominantná tónina: D dur

Charakter: ženský

Znaky: fyzické, myslenie, čin

Duševná charakteristika:

- Hádanka, tajomnosť
- Kvitnutie kvetov, čas mája, milostného dobrodružstva
- **„hojivá sila lásky“ kvetnatosť, liečivá sila lásky**, sila lásky vedúca do života, plná kvetov – ako liečiaca, jarná príroda, mladistvá „hviezda lásky“
- Preto nie je v kruhu tónin žiadny ostrejší protiklad ako deň jasného, najvyššej výšky usilujúceho G dur (ku f mol)
- Práve pri tónine G dur, nachádzajúcej sa na špičke neba na určujúcom mieste tohoto kríža, vystupuje zreteľne ten prvok duševne pocitového, cítiaceho.
- Spôsob, ako je medzi oboma silnými ba najsilnejšími tóninami C dur - D dur G dur, uprostred, podmieňuje istú ťažkosť tejto tóniny.
- Patrí ku silnej, ku najvyššiemu svetlu nahor usilujúcej časti kruhu tónin, ale je postavená do tieňa.
- Vo svojom predsa však rovnako silnom svetle obsahuje zvlášť silne prvok cítenia, ktorý v sebe má už zmienené nebezpečenstvo citovosti.
- Tak sa v istom zmysle môže hovoriť o nebezpečenstve tóniny G dur – s ktorou preto majú mnohí hudobníci a hudobní teoretici ťažkosti – totiž o trojakom nebezpečenstve tóniny, že sa stane buď zmyslovou, sentimentálnou alebo nudnou.
- A predsa by sme sa nemali zastaviť u tohoto hľadiska, ale snažiť sa vojsť do tohoto problému hlbšie. Potom zistíme, ako G dur, pozorované z hviezdneho kruhu je v ose býk - škorpión, ako je naproti tomu znamenie, ktoré na jednej strane však sa britkosti Desdur už tak trochu zúčastňuje aj istým spôsobom G dur.
- Táto tónina je priradená znameniu, ktoré sa v starom podaní nazývala tak trochu klamne „býk“ – lebo je to vlastne ženské znamenie, medzi znameniami mužskými baran C dur a blíženci D dur stojace uprostred (mužské a ženské sa vo zverokruhu striedajú) preto by bolo lepšie meno „znamenie Isis (krava – nie býk) „znamenie mája“ – lebo zodpovedá májovej kvetinovej hojnosti.
- Tiež k zvnútorneniu slova, ku schopnosti vyjadriť sa rečou – a to sa hodí hudobne aj pre G dur – má ku tomu toto znamenie vzťah.
- Tónina G dur zodpovedajúca znameniu býka je znamením Isis, znamením mája, ba z planetárneho hľadiska je znamením Venuše, že Venuša je v tomto znamení (ako na druhej strane vo Váhach) vládkyňou.
- Práve pre pochopenie tóniny G dur a jej záhady máme v tomto významný kľúč. Venuša, láska, aj dnes stále ešte je mocnosťou bytia, ktorá je ľuďmi najmenej pochopená, stále ešte a stále opäť rada zaťahovaná do priepastí zmyselnosti a sentimentálnosti, aj keď vo svojej pravej podstate s tým nemá čo dočinenia.
- Teda aj pri hudobnom popise G dur sa bude jednať o to, rozlíšiť čistý praobraz tejto tóniny od jej spojenia s istými nízkymi prvkami, ktoré ale tiež v sebe nesie ako nebezpečenstvo alebo možnosť.
- V tomto zmysle je G dur proste vypovedajúca kvetinová hojnosť májovej doby, rašiaca, vôbec kvitnúci prejav lásky vo vývoji prírody, v najvyššom zmysle „liečivá sila lásky“.
- Pre túto tóninu je v podstate charakteristická pôvabnosť, láskavosť, skromnosť, zvnútornenie, často tiež detinskosť, nevinnosť.
- Pravá vianočná, milá introvertnosť, symfónia vo vianočnom mystériu, pastierskosť, nálada, ako ju spájame so zážitkom pastierov na poli vo vianočnom evanjeliu.
- Celá rašiaca hojnosť, májová hojnosť a kypiaci
- Všetko plné nedravej podstaty, hravosť anjelov

- Nálada ako keď človek leží v lete odpočívajúci a snívajúci v tráve a počuje cvrčkov cvrkať kol – dokola.
- Líbeznosť a pôvab
- Pokojný, láskavý, citovo introvertný
- Vo svojej prostote hovorí o niečom mladistvo sviežom, o niečom, čo je stále zelené ako spomienka na mladosť zelenej farby
- Najnevinnejší druh, čistá láskavosť, pôvab.
- Zvláštne zvnútornenie, spomienka pripomínajúca ďaleké šťastie mladosti
- Živosť, kypenie života
- Najvnútornejší rozhovor s prírodou
- Plynúca ako vonný závoj
- Jarná krajina, dýchajúca, ozdravujúca s oživujúcimi silami
- májovo svieže G dur, májová tónina, je to prejav zdravého jarného dýchania k takým sneniam, ktoré zmetá májová slnečná žiara.
- Znovunájdenie priateľa z mladosti, dlho strateného
- Všetka najzdravšia sviežosť, nositeľka najzáračnejších liečivých síl, ktoré rozsieva na svojich chorých bližných
- Zdravé a liečivé pôsobenie celej jej blízkosti
- liečivá sila lásky, láska v živote ležiaca
- Podstata lásky, planetárnosť Venuše patrí ku G dur.
- V negatívnom zmysle - pokrytecky zvodná
- nevinné a čisté aj keď nie od ilúzií oprostene
- Zasnúbenie, svadba, najvyššie vzplanutie citov.
- Predstieraná hra lásky
- Tónina kvetu mladosti, výraz mladistvosti, mladistvej sviežosti
- Víťaziaca alebo budúcnosť nesúca láska
- Materská, spomienka na matku, ľudskú ženu.
- Elementárne prírodné tkanie.
- Tónina záhadnej lásky.
- Znamenie Isis je v hlbšom zmysle „liečivá sila lásky“ a aj toto mysterijné hľadisko, nielen hľadisko lásky je oprávnené, že táto Isidina sila, táto liečivá sila lásky, je akosi vtelená do G dur. Je to vyššia ženskosť „vyšší éter“ – to „večne ženské sveta“.
- Vyšší život, liečivá sila lásky, nesie v sebe magické sily panenskej materskosti, ktorá sa v starom Egypte spája s menom Isis.
- Nadbytok citov ľudí, zvlášť mládeže, nálada, ktorá stúpa až ku bláznivej rozpustilosti
- Tryskajúce trblietanie, svätojánske mušky, na ich svetlosť celej svätojánskej noci, čo sa zdá, že sa potom nejako pridáva aj ku nálade ľudí – ako duševné rozsvietenie prechádza to všade svätojánskou nocou.
- vôňa orgovánu, alebo jazmínu.
- Sršiaci a živá, plná vnútorného ohňa a ohnivého pulzu, ba dokonca akoby inšpirovaná svätojánskymi muškami
- Kresťanský, budúcnosť ľudstva nesúci radostný, nádejný
- Cítíme sa silní, ako nás táto tónina nesie nahor zameranom svetelnom oblúku kruhu tónin, tónina, v ktorej sa stále rozjasňuje, a ktorá odkazuje na ešte jasnejšie a silnejšie D dur, prichádza v budúcnosti ešte na väčší jas až ku nemu vedie. Nakoniec to ide, pri všetkej pozemskej tragike predsa len nahor, víťazstvo svetla musí predsa len niekedy prísť – o tom nám chce toto G dur hovoriť.
- Vďaka za lásku
- Lichotenie, zvädzanie, zvodnosť, vábenie
- Vôňa kvetov čarovnej záhrady,